

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา บริบทชุมชน บริบทธุรกิจชุมชน และแนวทางการพัฒนาธุรกิจชุมชน ผ่านกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักวิจัย ชุมชน และองค์กรภาคีต่าง ๆ โดยศึกษากลุ่มธุรกิจชุมชนทั้งหมด 10 กลุ่ม ซึ่งตั้งอยู่ในเขตอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ที่มีสมาชิกรวม 80 ราย ด้วยวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR)

ผลการศึกษาพบว่า ธุรกิจชุมชนสามารถวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุของปัญหาเพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาโดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นเดิมผสมกับเทคโนโลยีที่เหมาะสม จนเกิดโครงการใหม่ “ฮ้านน้ำ” ซึ่งเป็นถนนสายอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมท้องถิ่น นอกจากนี้กลุ่มธุรกิจชุมชนยังสามารถประสานงานและต่อรองกับกลุ่มองค์กรภายนอก อีกทั้งกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันช่วยให้ชาวบ้านมีกระบวนการคิดและการทำงานเป็นระบบมากขึ้น ขณะที่อาจารย์และนักศึกษาได้องค์ความรู้ใหม่ไปปรับใช้กับทฤษฎีที่นำไปสู่ภาคปฏิบัติของการแก้ปัญหาและแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับลักษณะและความต้องการของชุมชน

ABSTRACT

The study aims to probe the characteristic of community, community businesses, and the way of development community businesses through co-learning process between researchers, communities, and their alliances. The Participatory Action Research (PAR) has been used as a tool to examine 80 members of 10 community-business groups in Amphoe Sansai, Chiangmai Province.

The results show that community businesses are able to analyze and search for the causes of problems. These help design problem-solving model by applying local wisdom and appropriate technology which lead to establish “Hanam” project, the local handcraft conservative street. In addition, community businesses can coordinate and negotiate with external community organizations. The co-learning process by PAR approach also help local people to improve their thinking process and working system. Meanwhile, scholars and students can gain new knowledge and systematic analysis for applying their theories to get more practical approach of solving community problems corresponding with their needs.